

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

התועדויות חגי-הגאולה

ביום שני בערב יפתחו ההתועדויות החסידיות המסורתיות לרגל י"ט בכסלו, חג הגאולה של רבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל ה'תניא' והשולחן-ערוך, ממאסרו לפני מאתיים ועשר שנים. בתי-חב"ד ובתי-כנסת חב"ד ייערכו אי"ה התועדויות וכינוסים ברחבי הארץ והעולם. הציבור מוזמן להתבשר מאור החסידות ולהשתתף בשמחה חסידית אמיתית.

ההתועדות המרכזית

ועד כפר-חב"ד מזמין את הציבור הרחב להתועדות המרכזית הגדולה של חגי-הגאולה, שתהיה אי"ה ביום שלישי, בשעה 7 בערב, בבית-הכנסת 'בית-מנחם' בכפר-חב"ד, בהשתתפות רבנים ואישי-ציבור נכבדים.

התועדויות לבני הישיבות

ארגון תורת חב"ד לבני הישיבות מארגן מאה ועשר התועדויות לרגל חגי-הגאולה י"ט בכסלו. האירועים הגדולים יהיו ב'נשמתא דאורייתא' בירושלים, בישיבת ההסדר ברמת-גן, בבית אל ג, בישיבת ההסדר ראשון לציון, במרכז גוטניק שבחברון ועוד. התועדות גדולה לבנות מדרשות תהיה אי"ה ביום שלישי, בשעה 11 בבוקר, באולמי גוטניק בירושלים. טל' 054-6761353.

חדש: אלבום חב"ד

הופיע אלבום חב"ד, המאפשר הצצה אל מעצמת חב"ד בארץ. האלבום יוצא-לאור מטעם אגודת חסידי חב"ד באה"ק. באלבום מוגשים תצלומים של מוסדות חב"ד בארץ, לצד מאמרים של רבנים ואישים שהיו שותפים בבנייתם. טל' 03-9606120.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
4:11	4:42	5:13	4:26
5:14	5:47	6:09	5:26

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

חסידות פירושה מסירות-נפש

חגי-הגאולה י"ט כסלו, שנחוגג בשבוע הבא, הוא חג של מסירות-נפש. בעל התניא מסר את נפשו כדי שאור החסידות יתפשט ויפרוץ ויחיה את נפשנו

את בוראו. בעל הנשמה [=הכוונה לרבי שניאור-זלמן] יצטרך גם-כן לעבור אותה מסירות-נפש של אברהם אבינו, כדי לגלות את דרך העבודה באחדות והשגחה פרטית".

כאשר חבריו הקרובים, ובראשם מורו ורעו רבי מנחם-מענדל מוויטבסק, עלו לארץ-ישראל, השתוקק רבי שניאור-זלמן בכל נימי נפשו להצטרף אליהם. אולם לבסוף מסר את נפשו, ויתר על משאת-ליבו ונשאר ברוסיה, כי הבין שזה תפקידו וזו שליחותו. בהמשך הגיעו הדברים לכלל סכנת-נפשות ממש, כאשר העלילו עליו שהוא מורד במלכות, והוא נאסר ונכלא במבצר הפטרופבלי.

הוא ידע כי בהפצת תורת החסידות ובכתיבת ספר התניא הוא מסכן את נפשו, מכיוון שבשמים התעוררה התנגדות חריפה לכך. לאחר שחרורו סיפר כי בימי מאסרו נגלו לפניו הבעש"ט והמגיד ממזריטש ואמרו לו בפירוש שהמאסר נגרם בגלל קטרוג שהתעורר בשמים על פעילותו בהפצת פנימיות התורה. אך עוד אמרו לו כי במסירות-נפשו הצליח לשבור את הקטרוג, ומעתה עליו להוסיף ולהפיץ ביתר שאת את אור החסידות.

בשמים הסכימו

חגי-הגאולה י"ט כסלו, שנחוגג בשבוע הבא, הוא חג של מסירות-נפש. בעל התניא מסר את נפשו כדי שאור החסידות יתפשט ויפרוץ ויחיה את נפשנו. שחרורו מסמל את ניצחונה של מסירות-הנפש. בזכותה הסכימו גם בשמים כי הגיעה השעה לגלות את פנימיות התורה ולאפשר לכל יהודי להרוות את נפשו ממעיינותיה.

עכשיו אין לנו אלא לזעוק לקב"ה כי דם עבדיו השפוך כבר יביא לנו את הגאולה האמיתית והשלמה. כבר היה לנו דיי והותר מסירות-נפש, ובמיוחד בדורות האחרונים. הגיעה העת להתגלות החסידים המופלאים, שיהיה "שמחנו כימות עינתנו" - שמחה אמיתית ונחמה אמיתית לעם-ישראל.

תקפת הטרור במומביי הפנתה זרקור רב-עוצמה אל חייהם של השלוחים, הפזורים בכל רחבי תבל. רבים החלו לקלוט רק עכשיו את עוצם מסירות-נפשם. זו מסירות-נפש יום-יומית, שבה שלוחי הרבי מוותרים על נוחות וחברה, על חיי קהילה ועל צרכים בסיסיים של יהודי שומר תורה ומצוות. כל דבר שלנו הוא פשוט וטבעי - אוכל כשר, מקווה-טהרה, מניין לתפילה, חינוך יהודי - להם הוא עניין של מסירות-נפש.

רבים שואלים, מהיכן נוטלים את הכוח למסירות-נפש זו? איך אלפי זוגות צעירים מסוגלים להפיק מעצמם נכונות להקרבה אין-סופית כזאת? אילו היה מדובר ביחיד-סגולה, היינו אומרים שהם אנשי-מעלה, נשמות גבוהות, יוצאים מן הכלל; אבל כאן מדובר ביותר מארבעת-אלפים וחמשי-מאות גברים ונשים, בני-אדם מן השורה, כמוני-כמוך. מניין להם אותה רוח ענקית של מסירות-נפש?

מופת של מסירות-נפש

אין זה אלא מכוחו והשראתו של המשלח, הרבי מליובאוויטש. אף הוא עצמו גילם עד תום את מושג מסירות-הנפש. כבר בהיותו ילד צעיר השליך את חייו מנגד כדי להציל ילד שטבע בנהר, וידועים הסיפורים על מסירות-נפשו המופלאה בימי השואה. אולם מסירות-הנפש הייתה באורח-חיינו היום-יומי, חיים שכל-כולם מוקדשים לעם-ישראל, בלי רגע של מנוחה, בלי חופשה, וכמעט בלי הפסקה לשם צורכי האדם הבסיסיים. כך עשרות שנים, יום אחר יום.

למעשה, מסירות-הנפש מלווה את תנועת החסידות מראשיתה. הבעל-שם-טוב ותלמידיו מסרו את נפשם על גילוי החסידות, למרות הרדיפות שהיו מנת-חלקם. רבנו הזקן, בעל התניא, מייסד חסידות חב"ד, קיבל מהבעש"ט צוואה על מסירות-נפש. בעל ה'תולדות' סיפר כי ביום שמלאו לרבי שניאור-זלמן שלוש שנים, אמר הבעש"ט: "בן שלוש שנים הכיר אברהם

חג שמחה. לשונה מובה בלימוד החסידות ובדרכי החסידות תיכתבו ותיחתמו

שני שמות, שתי דרגות

מאבק מול עונג

על שתי המדרגות האלה נאמר בנבואת בלעם: "לא הביט אָן ביעקב ולא ראה עמל בישראל". מעלתם של יהודים, שגם כשהם עוסקים בענייני העולם, אין בהם עניינים של 'אָן' ("לא הביט אָן ביעקב"), כי גם אז הם קשורים לקב"ה, ואף מבררים ומזככים את ענייני העולם. אולם 'עמל' יש בהם, כי זו עבודה הכרוכה בעמל רב וביגיעה גדולה, ויש צורך להילחם עם הנפש הבהמית ועם ההפרעות שבאות מהעולם הגשמי.

לעומת זה, בדרגת 'ישראל' אין אפילו 'עמל' ("לא ראה עמל בישראל"), כי כשיהודי עוסק בענייני קדושה והוא עומד למעלה מהעולם, עבודתו נעשית מתוך שמחה ותענוג וכלי מלחמות עם הנפש הבהמית. לכן הוא נקרא 'ישראל', מלשון שר, שאין איש עומד כנגדו.

(תורת מנחם כרך כו, עמ' 72)
לקוטי שיחות כרך ג, עמ' 798

את העבודה עם ענייני החולין, לבררם ולזככם, כדי שגם הם יעשו לשם שמים ובבחינת "בכל דרכיך דעהו". כמו-כן זו העבודה בימות החול, שבהם היהודי בא במגע עם ענייני העולם.

שליטה על העולם

לעומת זה, השם 'ישראל' מבטא שררה, שליטה ובעלות. בעבודת ה' זו דרגה עליונה, שבה היהודי עומד מעל ענייני החולין ואין לו עסק עמם. העולם הגשמי והנפש הבהמית אינם מסתירים את האור האלוקי, ועבודתו היא בתוך תחומי הקדושה עצמם.

כמו-כן זו העבודה של יום השבת, שבה אין ליהודי עסק עם ענייני החולין. ובכלל, זו העבודה בלימוד התורה וקיום המצוות, שהם עניינים אלוקיים גלויים, וכשהיהודי עוסק בהם אין לו שום קשר לעניינים גשמיים ארציים. לכן הוא נקרא אז 'ישראל', מלשון שררה ושליטה על העולם.

אחר שנאבק יעקב אבינו עם המלאך וסירב לשלחו עד שיברכנו, בירכו המלאך: "לא יעקב יאמר עוד שמך, כי אם ישראל, כי שרית עם אלוקים ועם אנשים ותוכל". אמנם המלאך אמר "לא יעקב יאמר עוד שמך", אך בפועל יעקב מוסיף להיקרא בשני השמות - הן יעקב הן ישראל.

השמות 'יעקב' ו'ישראל' מייצגים שתי דרגות בעבודת ה', שיש אצל כל יהודי. לכן יעקב נקרא בשני השמות האלה, ומהם הדרגות האלה נמשכות לכל בני-ישראל.

מגע עם העולם

השם 'יעקב' הוא על שם 'וידו אוזחת בעקב אחיו'. העקב מסמל את המדרגה התחתונה ביותר, ופירושו השם יעקב הוא שה'וד', המסמלת את האלוקות, מאירה וחודרת גם בעקב.

בעבודתו היום-יומית של יהודי, 'יעקב' מייצג

מן המעיין החסידות | מאת הרב אליעזר ברוד

לרצות באמת

תורת החסידות פותחת שערי בינה ומאפשרת להשיג את ההשגות העמוקות ביותר במוחש ממש. צריך רק לרצות באמת ולהתייגע באמת. האמת היא המפתח הפותח את כל מנועולי ההשכלה.

(לקוטי דיבורים)

אמרת השבוע

שלמות של חסיד

לאחת ההתוועדויות של הרבי מליובאוויטש הגיע חסיד מחצר חסידית אחרת. הוא שתה בצמא את דברי הרבי והתמוגג מהאווירה העילאית בשעה שכל הקהל שר ניגוני דבקות בין השיחות.

בשלב מסוים אזר עוז, ניגש אל הרבי עם כוסית יין ואמר: "לחיים רבי! נעשיתי חסיד שלם".

ענה לו הרבי: "אם אתה חסיד - אינך שלם, ואם אתה שלם - אינך חסיד".

להתבודד בין בני-אדם, ולערוך גלגול שלג במיטה חמה ונקייה...

(רבי מנחם-מנדל מוורקין)

לא זקוק להצלחה

החסידות באה לעולם כדי שהאדם לא יהיה זקוק תמיד להצלחה. החסיד מקבל הכול באהבה, גם את הכישלון. בשם חסיד נקרא מי שהצלחה אינה חסרה לו.

(רבי נחמן מברסלב)

שלוש שעות בגן-העדן

הרבי הרש"ב מליובאוויטש יצא פעם אחת מחדרו ואמר לאחד החסידים המקורבים אליו: "הייתי עכשיו שלוש שעות בגן-העדן". והסביר: "כשלומדים חסידות בעיון מצויים בגן-העדן".

להאיר את החושך

מטרת החסידות היא לעבוד את ה' ולהאיר מחשכי ארץ. רבותינו הקדושים אינם דורשים מאיתנו כי נהיה משכילים וחכמים; הם תובעים שנהיה עובדים, לעבוד את ה' בלב שלם.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

מזרימה חיות

החסידות היא חיות, היא מזרימה חיות ומאירה הכול, גם את מה שלא-טוב. היא מאפשרת לאדם לראות את הרע העצמי כפי שהוא, כדי לתקנו.

(ספר המאמרים תשי"א)

מורה דרך

החסידות פותחת את שערי החכמה והבינה, לדעת את הקב"ה בהשגה שכלית. החסידות מעוררת את רגשות הלב להתפעל באותה מידה הנולדת מהשכלה זו. החסידות מורה את הדרך שכל אחד ואחד, לפי ערכו, יכול ללכת בה ולעבוד את ה' במוח ובלב.

(היום-יום)

עבודה בפועל

תכלית החסידות היא עבודה בפועל. מי שחושב שחסידות אינה אלא השכלה והשגה - חי בטעות. רחמנות עליו, על גופו ועל נשמתו.

(הרבי הרי"צ מליובאוויטש)

לצום מתוך אכילה

חסיד הוא מי שיועד לצום תוך כדי אכילה,

דרשנים אלמונים

שני עובדי אורח הגיעו אל העיר ברוד, עיר של תלמידי־חכמים וגאונים. הם ניגשו אל פרנס הקהילה, הציגו את עצמם כ'מגידים' [=דרשנים], וביקשו את הסכמתו לדרוש בבית־המדרש הגדול.

תופעת ה'מגידים' הנודדים הייתה נפוצה אז בקהילות היהודיות. הללו היו סובבים בעיירות ישראל, נושאים דברי תורה, מוסר ותוכחה, ועל כך הייתה פרנסתם.

פרנס הקהילה העמידם על טעותם: "בבית־המדרש הגדול אין 'מגידים' יכולים לדרוש, אלא אם כן יסכימו לכך יושבי בית־המדרש. אם תרצו, תוכלו לשאת דברים בבתי־הכנסת האחרים". השניים הודו לו ופנו לעבר בית־המדרש הגדול.

בית־המדרש הגדול בעיר ברוד היה שרוי בעיצומה של סערת הלימוד. שלוש־מאות תלמידי־חכמים, מהמובחרים שבעיר, עסקו בלהט רב בלפולה של תורה, צוללים לעומקה של הלכה ומעלים פנינים יקרות.

בתחילה הביטו תלמידי־החכמים בשני האורחים והנידו בראשם לסירוב מוחלט. לבושם המרופט ונעליהם המאובקות לא שיוו להם חזות של תלמידי־חכמים מופלגים. אולם מראה פניהם האציליות ועיניהם היוקדות בכל־זאת תפסו את ליבם.

"תנאי נעשה עמכם", אמרו תלמידי־החכמים, "אם הדרשה תישא חן בעיני הלומדים, והיה זה שכרכם, כי אצלנו אין משלמים דמי־דרשה; אך אם לא תישא הדרשה חן בעינינו, יאלץ הדרשן לקבל 'מלקות', בגין ביטול זמן הלימוד של לומדי בית־המדרש".

קיבלו עליהם השניים את התנאי המבוגר שבהם עלה ופתח בהרצאת סוגיה עמוקה. הקשה קושיות רבות, ובפלפול בהיר יפה שטח לפני הלמדנים את התירוץ לכל הקושיות.

כשסיים, החליטו הלמדנים כי אמנם הייתה הדרשה נאה, אך לא במידה שהצדיקה לבטלם מתלמודם, ולכן על־פי ההסכם על הדרשן להיות מולקה. כאן התערב הצעיר שבשניים, הסה את הקולות ואמר כי במחילת כבוד תורתם, לא ירדו לסוף דעתו של הדרשן, כי דרשתו עמוקה מאוד.

הסכימו יושבי בית־המדרש לתת לדרשן עוד הזדמנות אחת. עתה פתח בפלפול עמוק בסוגיה אחרת. דרשתו זו עלתה

בחרפותה על הקודמת, והוא הרצה את הדברים בהסברה נפלאה וערבה לאוזן. אולם בתום הדרשה, לא הראו פני הלמדנים שביעות רצון. עדיין עמדו בדעתם שלא התרשמו מהדרשה ודרשו להענישו, כפי שהוסכם.

הצעיר מבין השניים הסה שוב את הקולות, וביקש את רשות הדיבור. שקט

הושלך באולם, והצעיר פתח ואמר: "אני איני אלא משרתו של הדרשן, אך אפילו אני מבין כמה עמקו דבריו, ורק מפני קוצר דעתכם לא עמדתם על מופלאותם. כדי להוכיח לכם את צדקת דבריי, מוכן אני עתה לעמוד למבחן: כל אחד ואחד מכם יציע את קושייתו על הדרשה ששמעתם, ואחרי־כן אענה על

כל השאלות". אתגר כזה הציג את עיני הגאונים והלמדנים. אחד־אחד הציעו את קושיותיהם, וה'משרת' האזין לדברי כולם. כשסיימו, חזר האורח הצעיר על שלוש־מאות הקושיות, ושב והעלה את הסוגיה, בסגנון קולח ובבהירות מדהימה. מתוך הדרשה תורצו כל שלוש־מאות הקושיות, אחת לאחת! כל היושבים באולם יצאו מכליהם למשמע הגאונות האדירה.

כשסיים הצעיר את דבריו, שתקו כל הלמדנים שתיקה של מבוכה. הם לא ידעו כיצד לעכל גאונות וחריפות כזאת. כמה מהם הקיפו את הדרשנים האורחים ושוחחו עמם, אך לא חלף זמן רב והשניים נעלמו. הכול הבינו כי אין הם כשאר ה'מגידים' אלא גאוני־עולם, וכאשר התעוררו לחפשם, כבר לא היו בעיר.

הרושם העמוק שהותירו השניים בבית־המדרש הגדול הורגש היטב בימים שלאחרי כן. עבר עוד זמן ופתאום החלו להיעלם כמה וכמה מהמופלגים ומהגאונים שבחבורה ולא נודע לאן הלכו. בשבועות שלאחר מכן גברה התופעה ועוד למדנים עזבו את העיר למקום בלתי־ידוע.

אלה היו ימיה הראשונים של תנועת החסידות, שכידוע היו מלווים במחלוקת והטלת דופי. הלוכי רכיל הפיצו שמועות זדוניות על עדת החסידים, שכביכול אינם מקפידים בקיום המצוות ומזלזלים בתורה ובלומדיה.

תלמידי המגיד ממזריטש פעלו בכמה וכמה דרכים להפיץ את החסידות בקרב יודעי התורה ולומדיה ולהסיר את החשדות נגדם. בין השאר היו מגיעים בזהות עלומה למעוזי התורה ומושכים את ליבם של צעירים מבקשי ה'. העיר ברוד הייתה אז אחד ממעוזי ההתנגדות, וכדי לרככה הגיעו שני הדרשנים עלומי־השם לבית־המדרש הגדול.

חמש־עשרה שנים עברו מאז אותו מאורע. רבי שניאור־זלמן מלאדי, שכבר ייסד את חסידות חב"ד, בא לביקור בעיר מינסק. בין הבאים אליו היה גם הגאון רבי ברוך־מרדכי אטינגה, רבה של בוברויסק. גאון מופלא זה היה בעבר מגדולי הלמדנים בבית־המדרש הגדול בברוד, ולימים נעשה חסיד בלב ונפש. כאשר הגיע לפני רבי שניאור־זלמן אור עוז ואמר: "עתה מבין אני מי היה אותו 'משרת' בבית־המדרש בברוד, אך מי היה הדרשן המבוגר יותר?".

חיך עלה על פניו של רבי שניאור־זלמן והוא ענה: "זה היה הרב הקדוש רבי מנחם־מענדל מוויטבסק...".

(לרגל חג הגאולה, י"ט בכסלו)

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

טעימה מהאור

דועה איגרתו של הבעש"ט (נדפסה בפעם הראשונה בסוף ספר 'בן פורת יוסף' של בעל ה'תולדות'), שבה הוא מספר על 'עליית הנשמה' שהייתה לו, ושמהלכה הגיע עד 'היכל המשיח', ושאלו: "אימתי קאתי מר" (=מתי יבוא מר); וענוה המשיח - "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה". וכך מבואר בספרי גדולי החסידות, כי גילוי אור החסידות הוא התחלת ה'תנוצצות אורו של משיח'.

מכיוון שכך, התבוננות במהות החסידות תאפשר לנו להבין את משמעות הגאולה. למשל, את אופי החיים בתקופת הגאולה. מצד אחד ברור שזו תהיה מציאות־חיים חדשה לגמרי, ומצד שני נאמר 'עולם כמנהגו נוהג'. הרי שיהיה שילוב של חידוש בתוך המציאות הקיימת. ואכן, הרבי מליובאוויטש הסביר שהדבר משתקף במילה 'גאולה', שעיקרה המילה 'גולה', אלא שכאן נוספת ה'א', והיא שהופכת את ה'גולה' ל'גאולה'.

מה האור מחולל

גם במהותה של החסידות יש דבר דומה. מצד אחד, היא לא חידשה דבר. התורה אותה תורה; המצוות אותן מצוות. השינויים במנהגים וכדומה - לכולם מקורות קדמונים, ואין הם חידוש של החסידות. מצד שני, החסידות חוללה מהפכה אמיתית. היא החדירה רוח חדשה ורעננה בחיי היהדות, עד שגם מי שבמוצהר אינם חסידים, מושפעים בפועל מרוח החסידות.

את ההסבר אפשר למצוא במכתב שכתב כ"ק אדמו"ר הרש"ב מליובאוויטש, לרגל חג־הגאולה י"ט בכסלו. הוא כותב כי ביום הזה, י"ט בכסלו, שמסמל את פריצת דרכה של החסידות - "אור וחיות נפשנו ניתן לנו". שתי המילים הללו, 'אור' ו'חיות', ממצות את בשורתה של החסידות.

מה ההבדל בין חדר חשוך לחדר מואר? מבחינת החפצים והעצמים שבחדר, אין שום הבדל. האור אינו מביא שום דבר חדש לחדר ואינו מוסיף מאומה על מה שהיה בו. ועם זה, איזה הבדל בין חדר שבו שוררת עלטה לחדר מואר? בחדר חשוך החפצים מאבדים ממשמעותם; קשה לעמוד על ערכם האמיתי; ובמקום לעשות בהם שימוש מועיל - האדם עלול להיתקל בהם ולהיחבל. זה ההבדל בין חושך לאור.

אף מושג ה'חיות' כך. רוח־החיים אינה מוסיפה מאומה על מה שכבר יש בגוף. היא אינה משנה את מבנה האיברים והגידים. אבל איזה הבדל! אותו אוסף של איברים וגידים יכול להיות מוטל כאבן דוממת, והוא יכול להיות יצור חי, תוסס, מלא עליצות וחיוניות. הכול בזכות אותו דבר בלתי־מוגדר שנקרא - 'חיות'.

עולם כמנהגו - אבל גאולה

שני המושגים הללו, 'אור' ו'חיות', ממחישים איך אפשר לשנות את פני הדברים מן הקצה אל הקצה, וזאת בלי להוסיף דבר על עצם מהותם. אותו דבר עצמו יכול להיות מואר וחי, והוא יכול להיות אפל וחסר־חיים.

החסידות, במהותה האמיתית, היא 'אור' והיא 'חיות'. ההגדרה הממצה ביותר שלה היא - פנימיות התורה, נשמת התורה. היא שופכת אור חדש על התורה ומחיה את מצוותיה. התורה אותה תורה והמצוות אותן מצוות, אבל על־ידי החסידות הן מתחילות להאיר ולחיות. כפי שראו הכול, שעל־ידי גילוי אור החסידות החלו יהודים לחוש אחרת את התורה, ולקיים בחוס, בשמחה וברענונות, את מצוותיה. השגרה וההרגל פינו את מקומם לחיות פנימית שחדרה לחיי היהדות.

גם הגאולה (בתקופה הראשונה שלה) תהיה שילוב של המציאות הקיימת עם אור חדש, שיעניק לה מימד שונה לחלוטין. 'עולם כמנהגו', אבל עם "ונגלה כבוד ה'".

תניא מבואר: עכשיו אין תירוצים

הרב אלטיין: "קבוצת ביקורת בהשגחה פרטית"

רבות התלבטנו בין כמה וכמה ביאורים טובים ובהירים, שכן חברי הצוות בקיאים במלאכתם, ולא היה קל לבחור את הניסוח הטוב ביותר."

הוא מבקש לציין עוד נקודה אחת: "שבעים פנים לתורה, ויש מושגים שבחלק הנגלה שבתורה יש להם משמעות אחת ובתורת החסידות משמעות אחרת. כל דבר כזה נבדק, בואר ולובן, כדי שהדברים לא יסתרו ותורת אדמו"ר הזקן תגיע לכל בית, בלי הבדל חוג ורקע."

גיליונות
שיחת השבוע
בעברית וברוסית
מופצים בכל רחבי ארה"ב
להזמנות ולפרסום אנא פנו:
1-917-215-9440
sh-usa@chabad.org.il

ברכות וישועות
רבים נושעו מברכותיו הקדושות
של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח
על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח
מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis
Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411
Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444
www.ohelchabad.org

המשימה הגדולה הוטלה על צוות אברכים ממכון 'אליעזר יצחק' בניו-יורק, שבראשו עומד הרב דן יואל ליווי (ראש מערכת הכשרות OK). את הגב הכלכלי העניק הנדיב ר' ישעיהו בוימלגרין. הוחלט לחלק את התניא לשבעה כרכים, שכל אחד ואחד מהם עומד בזכות עצמו ומכיל עניין שלם.

קבוצת ביקורת

מאחר שהביאור נועד למי שאינם מצויים בעולם המושגים של תורת החסידות, הוקמה קבוצת ביקורת שבה מגוון אנשים, שהמשתתף לכולם הוא שלא למדו חסידות מעולם, והם מבקשים ללמוד את התניא. בקבוצת הביקורת, חושף הרב אלטיין, היו תלמידי-חכמים מחוגים חסידיים, ליטאיים ודתיים-לאומיים.

בהקמת הקבוצה הוא רואה 'השגחה פרטית', שכן היה צורך באנשים שאכן רוצים ללמוד את התניא ומתקשים בהבנת הדברים. "הם למדו את הדברים עם הביאורים שנכתבו, וכל הערה תועדה כדי שאנשי הצוות יבינו היכן יש לשפר", הוא מסביר. "הביאור שהם הגדירוהו הברור ביותר הוא שהוכנס לספר".

מושגים רבי-משמעות

הרב אלטיין אומר עוד כי המטרה הייתה להציג את הפירוש הקל יותר להבנה, ולא את מגוון הפירושים האפשרי. לא-אחת הייתה הבחירה קשה: "פעמים

הרב לייב אלטיין, מנהל המכון התורני 'היכל מנחם' בבורו-פארק שבניו-יורק, היה חסר-אונים. לפניו עמד יהודי תלמיד-חכם ובעל ידיעה נרחבת בספרות התורנית, וביקש הסבר על מושג פשוט המובא ב'תניא' בעניין הנפש הבהמית שבאדם. הוא ביקש מאיש-שיחו לשבת לצידו ולמד עמו את העניין, מבאר פרט אחר פרט. באותו רגע האירה בו הארה: "הבנתי שמושגי-סוד המובנים לי מאליהם, כמי שלמד את תורת החסידות משחר ילדותו, אינם מוכרים כלל למי שלא למד חסידות מעולם. ואם היהודי הנכבד הזה אינו מבין אותם, הרי עוד רבים אינם מבינים".

לקראת חגי-הגאולה י"ט כסלו יצא לאור הכרך הראשון של התניא המיוחד עם פירוש 'חסידות מבוארת'. יש כאן שמונת הפרקים הראשונים של ספר התניא. על מלאכת הביאור ניצח הרב אלטיין, שערך את סדרת הכרכים 'חסידות מבוארת'. "ההחלטה להוציא לאור תניא מבואר", אומר הרב אלטיין, "באה לאחר שציבור גדול ביקש ללמוד 'תניא' ונתקל בקושי רב בהבנת המושגים".

שבעה כרכים

"החסידות ככלל היא תורה עמוקה, המצריכה לימוד רב", הוא מסביר. "ספר התניא, שהוא ספר-היסוד של תורת החסידות, מצריך ביאור למי שלא למד מעולם חסידות. אדמו"ר הזקן קבע כי החסידות אינה שייכת לזרם או למפלגה אלא נחלת עם-ישראל כולו. לכן ראינו לעצמנו חובה לכתוב את הביאור שיסייע בהפצת תורתו".

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

מותר וצריך לזעוק

שאלה: האם כשפונים אל הקב"ה יש מקום לבוא בטענות ולזעוק על הצרות והגלות; האין זה סותר את הצדקת הדין, שעלינו לקבל הכול בשמחה, מכיוון שהכול בא מאת ה'?

תשובה: כבר אמר ירמיהו הנביא (יב,א): "צדיק אתה ה' כי אריב אליך, אך משפטים אדבר אותך...". ופירש רש"י: "ידעתי כי תצדק בדברך, אך חפץ אני לדבר משפטים אותך, להודיעני דרכך". ומשה רבנו, בתחילת שליחותו לגאול את ישראל ממצרים, טען (שמות ה,כב): "ה', למה הרעותה לעם הזה? וכתב שם רבנו בחינן, כי בעצם הטענה לא היה כל חטא, וכי אכן פעל בתפילתו שהקב"ה הביטיח להראות לו איך בזכות הייסורים יוסיף ה' על שכרם וגאולתם של ישראל.

הרי שיש מקום להביע בכך את גודל הצער, ואף להתפלל ולהתחנן על העתיד לבוא שיהיה טוב יותר,

שהרי הקב"ה, שהוא כול-יכול, יכול לפעול את כל העניינים הרוחניים הנעלים גם בלי להביא סבל גדול כל-כך על עמו ישראל.

והרמב"ן כתב: "זה שאומרים הנביאים בדבר זה, ומה שצווחין על העניין - אינו אלא כדברי החולה, שמצטער על חוליו, ומפליג בחוזקת החולי, וצווק על תוקף הצער והכאב... ואומרים לפניו: ריבוננו-של-עולם, למה תתנהג בזו המידה, ונבלה ימינו בבהלה... אף-על-פי שידועין שהמידה אמת והמשפט צדק".

ואף שכתב האבן-עזרא: "והיה בספרד חכם גדול וחסיד, וזה המזמור (תהילים פט) היה עליו קשה, ולא היה קורא אותו ולא היה יכול לשמעו, בעבור כי זה המשורר ידבר כנגד השם הנכבד קשות" - הרי למעשה עם ישראל, מקטנם ועד גדולם, מוסיף לומר את הפרק כתפילה זועקה. וה' ישמע את צעקתנו במרה ויביא את הגאולה השלמה.

מקורות: שער הגמול אות קיח. וראה ספר העיקרים, מאמר ד פ"ג. לקוטי שיחות 115, טו. 54. תועודות תנ"א ב 140.

שולחן שבת
לכל התורה בכרך אחד
שלוש שיחות לכל פרשה,
מאוצר שיחותיו של
הרבי מליובאוויטש
1-718-6041020

סופר סת"ם · HaSofer
RABBI MOSHE KLEIN
משיה הלוי קליין
321 Kingston Avenue
718-221-2222
www.esofer.com
A HaSofer Company